

Trysil 29.12.16

Uttalelse vedrørende ”ulvejaktsaken”.

Trysil Fellesforening for jakt og fiske, med sine 1300 medlemmer, er en av de organisasjonene som har lengst erfaring i å leve med konsekvensene som reintroduksjonen av de store rovdyrene medfører. Foreningen har lange tradisjoner som en forsvarer av en tradisjonell og høstingsbasert utmarksbruk. Klima- og miljødepartementets oppsiktsvekkende vedtak i ulvejaktsaken bygger på en virkelighetsbeskrivelse som ligger langt unna det som vi erfarer.

I vedtak av 6. juni 2016 fastsatte Stortinget bestandsmål for ulv og ulvesone. Stortingsvedtaket satte ingen stopper på diskusjonene rundt ulv, bestandsmål og forvaltningssone, men det la i hvert fall til rette for at det kunne drives en forvaltning også av denne arten her i landet. Regjeringen skrev i Stortingsmelding 21 (2015-2016) om ulv i norsk natur at ”det er viktig at bestandsmål defineres på en slik måte at det gir forutsigbarhet og minst mulig grad av fortolkningsmuligheter”. Rovviltforskriften følger opp med å definere sitt formål med at den ”skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning”.

Med bakgrunn i Stortingsvedtaket fattet rovviltnemndene, etter grundig saksframlegg fra sekretariatet, kvoter for jakt på ulv. Herunder uttak av all ulv innen fire ulverevir; Osdalen, Slettås, Letjenna og Kynna. Offentlige etater, frivillige organisasjoner og jegere har de siste månedene gjort grundige og seriøse forberedelser for å sikre en ryddig utførelse av vinterens planlagte ulvejakt. Disse føler neppe at Klima- og miljødepartementets klagebehandling og vedtak i ulvejaktsaken har levd opp til forutsigbarheten som nevnt over. Vi tør påstå at behandlingen av denne saken undergraver folks tillit og respekt for myndigheter og lovverk.

Klima- og miljødepartementet henviser i sin konklusjon til at Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven forhindrer at det åpnes for jakt i de fire omtalte ulverevirene. Det sentrale punktet i departementets begrunnelse er at det ikke er dokumentert tilstrekkelig skadepotensial og at det foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn felling for å unngå skade. For mennesker som opplever konsekvensene av å leve midt i ulvesonen framstår en slik argumentasjon fullstendig ubegripelig. At lave tapstall av både husdyr og jakthunder innenfor etablerte ulverevir brukes som argument for lite skadepotensial oppleves som arrogant overfor alle de som har gitt opp med dyr på utmarksbeite og tradisjonell løshundjakt. Miljødepartementets konklusjon går for øvrig i en helt annen retning enn Landbruksdepartementet som ikke er i tvil om at skadepotensialet er mer enn stort nok til å tillate jakt.

Bernkonvensjonen sier ingen ting om størrelsen på nasjonale delbestander av rovvilt. Dette er det enkelte deltakerlands eget ansvar. Gjeldende for ulv har altså Stortinget fastsatt dette bestandsmålet i sitt vedtak av 6. juni 2016. En tolkning der en stat ikke kan iverksette tiltak for å oppnå eget bestandsmål blir derfor ikke logisk. Alt arbeid med å utarbeide nasjonale lover og forskrifter for forvaltning av rovvilt ville da følgelig framstå som meningsløs. Det er i denne sammenheng viktig å merke seg at klager til Bernkonvensjonen på norsk rovviltforvaltning aldri har fått medhold. Det tyder på at handlingsrommet for aktiv forvaltning er atskillig større enn det departementet her vil ha det til.

Miljødirektoratet anser da også at det er overveiende sannsynlig at bestandsmålet for ulv nås i 2017 selv om Rovviltnevnendes vedtatte kvoter ville blitt fylt. Klima- og miljødepartementet har valgt å se bort fra dette momentet i sin saksbehandling.

Også naturmangfoldloven gir rom for tolkninger. Loven omfatter mange og til dels motstridende interesser. Lovens formål er å sikre bærekraftig bruk av naturen slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel. Departementet nevner ikke formålsparagrafen i sine utredninger rundt ulvejaktsaken.

Klima- og miljødepartementets vurdering av skadepotensial er isolert til kun å gjelde skade på husdyr og tamrein selv om loven også beskriver skader på "...annen eiendom" som grunnlag for uttak. Skader på hunder er så vidt nevnt, men avfeies raskt med at dette enkelt avverges ved å slutte med tradisjonell løshundjakt. Etter vår mening en tolkning som bryter med formålsparagrafen i naturmangfoldloven.

Departementet har også avvist å vurdere saken opp mot naturmangfoldlovens § 18 a som åpner for uttak "for å beskytte naturlig forekommende dyr, planter og økosystemer". § 18 c som åpner for uttak "for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning" er heller ikke vurdert.

Et av sekretariatets argument for å åpne for jakt på ulv i Slettåsreviret var at disse ved visse tilfeller har utvist nærgående atferd. Dette argumentet er ikke nevnt noen steder i departementets ellers fyldige gjennomgang.

Skadepotensial ved at ung ulv produsert i ulvesonen vil danne nye revir utenfor sonen avvises med argumentasjon om at disse ulvene vil etablere seg i Sverige. At det var ulv fra både Julussa, Osdalen og Slettås som opererte i Spekedalen under sommerens "sauemassakre" nevnes behendig nok ikke i departementets redegjørelse.

Klima- og miljødepartementet forsøker å framstille det som om lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet har foretatt en vurdering av lovverket som vedtaket bygger på. Det korrekte er dog at lovavdelingen har foretatt en gjennomgang av Miljødepartementets egne konklusjoner. Lovavdelingen presiserer da også at de ikke har noen egen kunnskap om de faktiske forholdene klagebehandlingen skal bygge på, men må forholde seg til kunnskapsgrunnlaget som departementet har stilt til disposisjon.

Uansett hvordan klima- og miljøministeren forsøker å framstille det så er departementets vedtak gjort på en fortolkning av lovverket. Sett i lys av momentene vi har diskutert ovenfor mener vi denne tolkningen er ensidig og tendensiøs. Vi mener at ministeren skyver lovavdelingen foran seg for å unnskyldte et politisk vedtak som går på tvers av intensjonene i Stortingets ferske vedtak om ulv i norsk natur.

Vi forventer nå at Stortinget følger opp denne saken. Rovdyrforvaltningen må bygge på et langt bredere spekter av samfunnsinteresser enn det regjeringen har lagt opp til i denne saken. Vi forventer at nødvendige presiseringer i forhold til lovverket blir gjort slik at forvaltningen blir forutsigbar og at demokratiske prinsipper blir fulgt.

Thorbjørn Lysfoss
styreleder TFJF

Dag Arne Berget
daglig leder TFJF